Raadsvoorstel

Gemeente Bergeijk

Raadsvergadering d.d.	:	30 september 2021
Afdeling	:	Beleid en Ontwikkeling
Portefeuillehouder	:	Wethouder M. Van Dalen
Onderwerp	:	Structurele financiering dorpsondersteuners Bergeijk
Betreffend onderdeel programmabegroting	:	Taakveld 6 "Sociaal domein"

Samenvatting
In iedere dorpskern van de gemeente Bergeijk is een dorpsondersteuner actief. Een dorpsondersteuner acteert in het voorliggend veld en is de schakel/verbinder tussen informele en formele ondersteuning. De dorpsondersteuners zijn een aanspreekpunt in hun dorpskern, pakken verschillende soorten (ondersteunings)vragen op van inwoners en/of verenigingen, signaleren (vroegtijdig) problematiek en zijn betrokken bij (groeps)activiteiten en themabijeenkomsten. Er heeft een wijziging plaatsgevonden in de financiering van drie dorpsondersteuners. Om dorpsondersteuning structureel te continueren in alle kernen van de gemeente Bergeijk wordt een financieel voorstel gedaan. Dit voorstel wordt onderbouwd met uitkomsten uit de evaluatie dorpsondersteuning die in 2021 heeft plaatsgevonden.

Inleiding
De gemeente Bergeijk kent zes dorpsondersteuners, waarvan drie dorpsondersteuners structureel met een subsidie door de gemeente worden gefinancierd (’t Hof, Riethoven en Luyksgestel). De andere drie dorpsondersteuners (Westerhoven, ’t Loo, de Weebosch) werden voorheen door twee zorgaanbieders gefinancierd, via de segment 1 gelden (landelijke middelen voor de verbinding tussen de zorg en het sociale domein). Er heeft echter een wijziging plaatsgevonden in deze financiering. De segment 1 gelden zijn niet meer apart in te zetten, maar maken onderdeel uit van het uurtarief van wijkverpleegkundigen. Het is voor de zorgaanbieders niet meer mogelijk om de inzet van dorpsondersteuning op deze wijze voort te zetten.

De financiering van drie dorpsondersteuners is opnieuw bekeken, om dorpsondersteuning in alle kernen van Bergeijk voort te kunnen zetten. Om deze reden heeft een evaluatie dorpsondersteuning plaatsgevonden. De evaluatie diende bij te dragen aan het vinden van een juiste, structurele uitwerking van de visie op het voorliggend veld, de financiering van dorpsondersteuners en daarvan afgeleid de invulling van de werkzaamheden van de dorpsondersteuners in de gemeente Bergeijk.

Over de tijdelijke financiering van drie dorpsondersteuners in 2021 heeft op 10 juni 2021 een raadsinformatieavond plaatsgevonden. Tijdens deze raadsinformatieavond is ook het proces van de evaluatie dorpsondersteuning toegelicht.

Voorstel
1. De inzet van dorpsondersteuning in Westerhoven, de Weebosch en ’t Loo structureel te continueren en hiervoor in 2021 aanvullend € 30.500 beschikbaar te stellen en dit te verwerken in de 2e Burap 2021;
2. De structurele financiële middelen ad € 61.000 vanaf 2022 op te nemen in de begroting 2022.

Beoogd effect
De inzet van dorpsondersteuning in alle dorpskernen van de gemeente Bergeijk structureel continueren.

Argumenten

1.1 Per dorpskern is de situatie in 2021 bekeken en gezocht naar een maatwerk-oplossing om de inzet van dorpsondersteuning te continueren

Voor de kernen Westerhoven, de Weebosch en 't Loo is na het wegvallen van de financiering middels segment 1 gelden een tijdelijke oplossing gezocht, waarbij het college heeft besloten deze dorpsondersteuners tijdelijk te financieren. We zijn voornemens de inzet van dorpsondersteuning door de huidige uitbreiding van bestaande subsidierelaties te continueren mocht er positief worden besloten over de structurele financiering.

1.2 Uit de evaluatie dorpsondersteuning 2021 blijkt dat de inzet van dorpsondersteuning in Bergeijk een toegevoegde waarde heeft op zowel de leefbaarheid binnen de dorpskernen als gemeentelijke doelstellingen

De evaluatie dorpsondersteuning bestond uit een kwalitatieve analyse op basis van gesprekken die hebben plaatsgevonden met verschillende belanghebbenden, evenals het informeren van en input ophalen bij uw gemeenteraad, het college van B&W en de Adviesraad Sociaal Domein.

De belangrijkste uitkomsten wat betreft de toegevoegde waarde van dorpsondersteuning in Bergeijk zijn:

- De sociale cohesie en leefbaarheid wordt binnen de dorpskernen versterkt;
- De laagdrempeligheid van de dorpsondersteuner met kernwoorden zoals nabijheid, lokaal, toegankelijk en herkenbaar;
- Er kan uit de gesprekken geconcludeerd worden dat dorpsondersteuners een positieve bijdrage leveren aan de gemeentelijke doelstellingen zoals benoemd in de eindevaluatie van de pilot dorpsondersteuning van 2016 (versterken van het voorliggend veld, verbinding maken tussen informele- en formele zorg, signaleren en coördineren aan de voorkant van het sociale domein).

Een toelichting van de toegevoegde waarde en de overige uitkomsten vindt u in bijlage 1.

1.3 Er is een gedragen visie op dorpsondersteuning; samen met concrete doelstellingen en een functieprofiel zal dit bijdragen aan de meerwaarde van dorpsondersteuning in Bergeijk

De bovengenoemde gemeentelijke doelstellingen uit de eindevaluatie van de pilot dorpsondersteuning van 2016, samen met de resultaten uit de evaluatie dorpsondersteuning 2021 en de aanbevelingen uit het evaluatieverslag, hebben geleid tot een vernieuwde, integrale visie op dorpsondersteuning. De aanbevelingen en visie vindt u in hoofdstuk 4 van bijlage 1. Deze visie is gespecificeerd en geconcretiseerd in gemeentelijke doelstellingen en een functieprofiel voor de dorpsondersteuner.

De aanbevelingen, visie, doelstellingen en het functieprofiel zijn besproken met zowel de dorpsondersteuners als dorpsraden/stichting/coöperatie (een avond met de dorpsondersteuners, een avond met de lokale partijen). Ook de portefeuillehouder sloot hierbij aan. Tijdens deze avonden is nog aanvullende input meegegeven op het concept. Deze stap is belangrijk geweest in het creëren van draagvlak voor de toekomst van dorpsondersteuning en de nieuwe afspraken uit hoofdstuk 4.

1.4 De dorpsondersteuners blijven in dienst bij een welzijns- of zorgorganisatie, waarmee de lokale invulling van de inzet van dorpsondersteuning blijft belegd bij de dorpsraad, coöperatie of stichting in de kern

In afstemming met de dorpsraad, coöperatie of stichting en dorpsondersteuners uit iedere dorpskern is afgesproken dat de dagelijkse afstemming over de inzet van de dorpsondersteuner lokaal blijft belegd. Door de variatie in de aanpak tussen dorpskernen zal de gemeente echter wel grote lijnen aangeven en doelstellingen schetsen, zoals aangegeven bij argument 1.3. Het doel is om hiermee de dorpskernen en inwoners in hun eigen kracht te zetten en de juiste vorm van dorpsondersteuning te bieden voor iedere dorpskern, maar ook om als gemeente inzicht te hebben in de inzet van dorpsondersteuning en de resultaten op de gemeentelijke doelstellingen. Daarnaast kan de gemeente in goed overleg input leveren op de werkzaamheden van de dorpsondersteuner.

Het is minder wenselijk om de dorpsondersteuners zelf in dienst te nemen. Naast de afstemming en het draagvlak met de lokale partijen zouden er bijkomende overheadkosten zijn, onder andere in de ambtelijke capaciteit en professionele ontwikkeling van de dorpsondersteuners. De professionaliteit van de uitvoering in het welzijns- en zorglandschap blijft bij de (zorg)aanbieders.

1.5 De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) Bergeijk heeft een positieve houding tegenover de adviezen over het continueren en ontwikkelen van de dorpsondersteuning in Bergeijk, zoals deze zijn omschreven in de evaluatie dorpsondersteuning 2021
Voor het advies van de ASD verwijs ik u naar bijlage 3.

Kanttekeningen
1.1 Voor de inzet van dorpsondersteuning op 't Loo kan geen 4 uur per week worden gefinancierd vanuit de segment 1 gelden
Tijdens de raadsinformatieavond op 10 juni 2021 is toegelicht dat, vanuit de segment 1 gelden van de zorgverzekeraar, nog wel 4 uur dorpsondersteuning per week op 't Loo kon worden gefinancierd. De wijkverpleegkundige dorpsondersteuner van 't Loo gaf later echter aan per 1 juli 2021 te stoppen als dorpsondersteuner. De segment 1 gelden maken onderdeel uit van het uurtarief van wijkverpleegkundigen, waardoor deze financiering is weggevallen. Samen met de zorgaanbieder Oktober is gezocht naar een passende oplossing voor de inzet van een dorpsondersteuner. Zij konden echter geen wijkverpleegkundige inzetten. Om deze reden wordt uw raad voorgesteld de dorpsondersteuning op 't Loo ook volledig te financieren, om deze inzet te kunnen continueren.

1.2 Er heeft geen cijfermatige analyse plaats kunnen vinden in de evaluatie dorpsondersteuning
In de evaluatie van de dorpsondersteuning in Bergeijk heeft enkel een kwalitatieve analyse plaatsgevonden, zoals toegelicht in het evaluatieverslag (bijlage 1). De toegevoegde waarde van dorpsondersteuning kan dus worden toegeschreven aan deze gespreksuitkomsten. Er heeft echter geen cijfermatige analyse plaatsgevonden; hierdoor kunnen geen feitelijke invloeden worden aangetoond tussen dorpsondersteuning en het voorliggend veld, de Wmo en bijbehorende financiën.
In het rapport "Evaluatie van de dorpsondersteuner" door Aletta Jacobs School of Public Health (14 januari 2020) worden wel uitkomsten van een cijfermatige analyse benoemd. Hieruit blijkt dat de komst van de dorpsondersteuner de huisartsenzorg heeft verlaagd. Ook geeft het rapport aan dat met name lagere overheden profiteren van een dorpsondersteuner die de leefbaarheid in de eigen omgeving verhoogt en ervoor zorgt dat mensen minder (snel) beroep doen op de Wmo. Dit ligt in lijn met de positieve resultaten uit de evaluatie dorpsondersteuning 2021 Bergeijk. Voor meer onderzoeksuitkomsten uit dit rapport verwijs ik u naar bijlage 2.

Financiën
In de begroting 2021 is reeds voor € 94.000 budget opgenomen voor financiering van de dorpsondersteuners in Bergeijk 't Hof, Luyksgestel en Riethoven. Om ook de inzet van dorpsondersteuning voor de kernen 't Loo, de Weebosch en Westerhoven te continueren is een aanvullend budget voor 2021 nodig ad € 30.500. Voorgesteld wordt een aanvullend budget ad € 30.500 beschikbaar te stellen voor deze continuering en dit op te nemen in de 2e Burap 2021. In de PPN 2022-2025 is al structureel een bedrag ad € 53.000 opgenomen voor het continueren van de dorpsondersteuners voor de kernen 't Loo, de Weebosch en Westerhoven, dit blijkt nu € 61.000 structureel te worden en dit bedrag wordt opgenomen in de begroting 2022 die aan uw raad wordt voorgelegd voor vaststelling in november.

	Dorpskernen	**2020**	**2021**	**2022**
Begroot saldo	't Hof- Luyksgestel- Riethoven	€ 92.500	€ 94.000	€ 95.000
Mutaties	't Loo- de Weebosch- Westerhoven	Gefinancierd middels segment 1 gelden	€ 6.000 (1e Burap) € 30.500 (2e Burap)	€ 61.000 (waarvan € 53.000 al in PPN)
Totaal	Alle dorpskernen	€ 92.500	€ 130.500	€ 156.000

De bedragen in deze tabel zijn afgerond, de werkelijke bedragen kunnen hierdoor licht afwijken.

Uitvoering
Na een positief raadbesluit zal de uitwerking van de doelstellingen en aanbevelingen uit de evaluatie dorpsondersteuning worden gestart, waarbij het doel is om korte lijnen te hanteren tussen de gemeente en dorpsraad/stichting/coöperatie, waarbij de werkzaamheden en activiteiten van de dorpsondersteuner inzichtelijk zijn en op een natuurlijke wijze aan de beschreven kaders kunnen worden getoetst. Voor meer informatie over deze uitwerking verwijs ik u naar hoofdstuk 5 van bijlage 1.

Bijlagen
1. Verslag uitkomsten evaluatie dorpsondersteuning 2021
2. Evaluatie van de dorpsondersteuner, Aletta Jacobs School of Public Health (14 januari 2020)
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein (ASD)

Advies Raadscommissie
De commissie MZ heeft in haar vergadering d.d. 14 september 2021 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 30 september 2021 als hamerstuk/bespreekstuk.

<Wordt ingevuld door Griffier>

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos	A. Callewaert – de Groot
Secretaris	Burgemeester